

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА»

Освітньо-професійна програма «Політологія»
Спеціальність – 052 Політологія
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Некряч Анастасія,
професор кафедри гуманітарних і
соціальних дисциплін,
доктор політичних наук, професор

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,
доцент кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, к.політ.н., доцент

Полтава, 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Політична культура обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Некряч Анастасія, професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, доктор політичних наук, професор Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: inozemna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/nekryach-anastasiya-ivanivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Історія та культура України», «Соціологія», «Історія політичних вчень», «Політична етика».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи знань про концепції політичної культури, її теоретико-методологічних аспектів й основних структурних компонентів, типів, знань про обумовленість політичної культури історичними, національними, соціально-економічними чинниками, особливостями її прояву в Україні й у деяких закордонних країнах світу.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування базового понятійного апарату феномену політичної культури; засвоєння знань про сутність та зміст політичної культури, її структуру й основні компоненти; аналіз генези та особливостей політичної культури українців та інших націй світу, трансформаційних процесів у цій сфері в умовах постіндустріального суспільства; вироблення навиків критичного аналізу функціонування політико-культурної сфери суспільного життя; набуття знань і навиків щодо цілеспрямованого впливу на процеси політичної соціалізації населення країни, особливо молодих генерацій національних спільнот.

Компетентності		Програмні результати
Загальні	фахові	
ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової	СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. РН18. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на

активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо.		базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.
--	--	--

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та сутність політичної культури.

Тема 2. Структура і функції політичної культури.

Тема 3. Структурні блоки та процесуальна характеристика політичної культури.

Тема 4. Типологізація політичної культури.

Тема 5. Політичні субкультури. Особливості політичної культури суспільних класів та демографічних груп.

Тема 6. Електоральна культура як складова політичної культури.

Тема 7. Чинники і шляхи формування політичної культури в сучасному суспільстві. Політична соціалізація.

Тема 8. Політична культура українського суспільства.

Тема 9. Особливості політичної культури в деяких країнах світу.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 105. Кількість кредитів – 3,5. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та	40	40	24	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях;

ідеологічних контекстах.				розв'язування тестів;
РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	30	30	18	виконання завдань самостійної роботи;
РН18. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.	30	30	18	підготовка реферативних доповідей з мультимедійними презентаціями
Разом	100	100	60	екзамен

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання					
	Ведення конспекту	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестових завдань	Екзамен	Разом
Тема 1. Поняття та сутність політичної культури.	1	4	2		-	7
Тема 2. Структура і функції політичної культури.	1	4	2		-	7
Тема 3. Структурні блоки та процесуальна характеристика політичної культури.	1	4	2		-	7
Тема 4. Типологізація політичної культури.	1	4	2		-	7
Тема 5. Політичні субкультури. Особливості політичної культури суспільних класів та демографічних груп.	1	4	2		-	7
Тема 6. Електоральна культура як складова політичної культури.	1	4	2		-	7
Тема 7. Чинники і шляхи формування політичної культури в сучасному суспільстві. Політична соціалізація.	1	4	2		-	7
Тема 8. Політична культура українського суспільства.	1	4	2		-	7

Тема 9. Особливості політичної культури в деяких країнах світу.	1	4	2	9	-	16
Реферат, презентація	-	-	4 4	-	-	8
Екзамен	-	-	-	-	20	20
Разом	9	36	26	9	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бурдяк В.І., Ротар Н.Ю. Політична культура країн Європи в контексті інтегративних процесів : монографія. Чернівці : Рута, 2004. 328 с.
2. Етнополітична культура в Україні : реалії та виклики часу. К. : ІПІЕНД імені І.Ф. Кураса НАН України, 2010. 431 с.
3. Корнієнко В.О., Добіжа В.В. Формування політичної культури сучасної владної еліти в Україні : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2009. 160 с.
4. Остапенко М.А. Політична культура суспільства : навч. посіб. К. : МАУП, 2008. 96 с.
5. Политическая культура : теория и национальные модели / К.С. Гаджиев, Д.В. Гудименко, Г.В. Каменская и др. М. : Интерпракс, 1994. 352 с.
6. Проскуріна О.О. Політична культура інформаційного суспільства. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛДУ імені Тараса Шевченка», 2008. 352 с.
7. Рудакевич О.М. Національна політична культура : теорія, методологія, український досвід : монографія. Тернопіль : Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2010. 456 с.

Допоміжні

1. Бебик В.М. Базові засади політології : історія, теорія, методологія, практика. К. : МАУП, 2000. 346 с.
2. Бебик В.М., Головатий М.Ф., Ребкало В.М. Політична культура сучасної молоді. К., 1996. 112 с.
3. Бостан С.К. Форма правління сучасної держави : проблеми історії, теорії і практики. Запоріжжя : Юридичний ін-т, 2005. 540 с.
4. Дмитренко М. Особливості сучасної української політичної культури : проблема визначення. *Політичний менеджмент*. № 5. 2005. С. 134–138.
5. Єфтені Н.М. Проблеми формування політичної культури в сучасному українському суспільстві. *Актуальні проблеми політики*. 2014. Вип. 53. С. 267-274.
6. Золін А. Політична субкультура як частина загальної культури суспільства. *Політичний менеджмент*. 2007. № 6. С. 74–81.
7. Зуйковська А.А. Система, структура та функції політичної культури в сучасному політико-культурному аналізі. *Наукові записки*. Том 95. Політичні науки. С. 23–26.
8. Нагорна Л.П. Політична культура українського народу : історична ретроспектива і сучасні реалії. К. : Стиль, 1998. 278 с.
9. Новікова Н.Є. Особливості формування політичної культури особистості в умовах трансформації суспільства. *Наукові записки Наукма*. 2016. Том 186. Політичні науки с. 65-71.
10. Поліщук І.О. Еволюція культури політичних виборів в Україні : монографія. Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008. 352 с.
11. Поліщук І.О. Концептуальні основи електоральної культури. *Сучасне суспільство*. 2019. Випуск 1 (17). С. 156-158.
12. Поліщук І.О. Поняття «електоральна культура». *Проблеми формування електоральної культури населення* : Зб. наук. ст. (за матеріалами XVII Харк. політол. читань). Харків. 2005. с. 71–72.
13. Ротар Н. Регіональні субкультури та проблема консолідації демократії в Україні. *Регіони Східної Європи: інтеграційні очікування та конфронтаційні небезпеки*. Матеріали

Міжнародної наукової конференції, Чернівці, 18-19 вересня 2000. Чернівці : БУКРЕК, 2000. С. 111.

14. Семке Н. Особливості політичної культури сучасної України. *Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*. Вісник НТУ «ХПІ». № 40 (1212). 2016. С. 54-58.
15. Стегній О. Типи політичної культури регіональних спільнот України. *Вісник Львівського університету*. Сер. Соціологія. 2008. Вип. 2. С. 32–36.

Інформаційні ресурси

1. Остапенко М.А. Політична культура суспільства : навчальний посібник. К. : МАУП, 2008. 96 с. URL : http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/polit_kult_sysp.pdf
2. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): навчальний посібник. К. : Либідь, 2005. 576 с. URL : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-52.html>
3. Щедрова Г.П. Основи політології : навчальний посібник. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2005. 170 с. URL : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-71.html>